RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

nr. 129.414 van 18 maart 2004
in de zaak A. 87.686/VII-19.804.

In zake : Antonius REYNEN,
die woonplaats kiest bij
Advocaat R. GIELEN,
kantoor houdende te KASTERLEE,
Isschot 20

tegen :

het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering,
dat woonplaats kiest bij
Advocaat H. LANGE,
kantoor houdende te ANTWERPEN,
Schermersstraat 30.

D E R A A D V A N S T A T E, VIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Antonius REYNEN op 4 november 1999 heeft ingediend om de vernietiging te vorderen van het besluit van de Vlaamse minister van leefmilieu en landbouw van 3 september 1999 waarbij zijn beroep tegen de beslissing van 18 februari 1999 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen, houdende het gedeeltelijk verlenen van de vergunning om de kalvervetmesterij, gelegen te 2381 Ravels (Weelde) aan de Koningsstraat 29, verder in bedrijf te houden en te veranderen, ongegrond wordt verklaard en het beroepen besluit wordt bevestigd;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door Eerste Auditeur E. LANCKSWEERDT;

Gelet op de beschikking van 4 februari 2003 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de regelmatig gewisselde laatste memories;

Gelet op de beschikking van 8 januari 2004 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 5 februari 2004;

Gehoord het verslag van Kamervoorzitter M.-R. BRACKE;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat R. GIELEN, die verschijnt voor verzoeker, en van Advocaat A. THIENPONT die, loco Advocaat H. LANGE verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Eerste Auditeur E. LANCKSWEERDT;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. <u>De feiten</u>.

Overwegende dat de gegevens van de zaak als volgt kunnen worden samengevat :

1.1. Verzoeker baat te Ravels (Weelde), aan de Koningstraat nr. 29, een kalvervetmesterij uit.

1.2. Op 17 augustus 1998 dient hij bij de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen een milieuvergunningsaanvraag in voor het verder in bedrijf houden en veranderen van de vetmesterij zodat ze stallen voor 851 mest-kalveren zou omvatten.

Op 18 februari 1999 wordt de vergunning slechts verleend voor 97 mestkalveren, omdat enkel voor dat aantal dieren een mestafzetmogelijkheid bestaat. Vermits het bedrijf niet als gezinsveeteeltbedrijf is genotificeerd kan de grondverbonden afzet niet in rekening worden gebracht voor het bepalen van de mestafzetmogelijkheden naar de toekomst toe. Afzet via verwerking of via export is door de exploitant niet voorzien, zodat enkel nog de grondgebonden afzet rest, dus

afzet op bij het bedrijf horende cultuurgronden. In casu kan via de grondgebonden afzet dus slechts de mest van 97 dieren worden afgezet.

1.3. Verzoeker gaat tegen dit besluit in beroep. Hij wijst erop dat de mest in het verleden steeds conform het meststoffendecreet werd afgezet, dat er nog geen werkelijke mestverwerkingsmogelijkheden bestaan, en dat de notie gezinsveeteeltbedrijf naar de toekomst toe zal vervallen.

1.4. In het kader van de beroepsprocedure wordt een reeks adviezen uitgebracht.

De administratie Gezondheidszorg adviseert gunstig, evenals de afdeling Stedenbouwkundige Vergunningen.

De Vlaamse Landmaatschappij, het hoofdbestuur Milieuvergunningen van AMINAL en de Gewestelijke Milieuvergunningscommissie verlenen evenwel slechts een gunstig advies voor 97 mestkalveren, telkens omdat slechts voor dat aantal dieren de mestafzet naar de toekomst toe bewezen is. In de adviezen wordt er op gewezen dat de aanvraag strijdig is met artikel 4, § 1, 2°, a) en b) van het vergunningenbesluit, respectievelijk omdat de som van de grondgebonden afzet, de afzet via verwerking en de afzet via export niet minstens even groot is als de som van de gewenste vergunde mestproductie van het bedrijf waartoe de inrichting behoort, en omdat in het verleden niet voldaan is aan de bepalingen van het meststoffendecreet omtrent de mestafzet.

1.5. Op 3 september 1999 wordt de thans bestreden beslissing genomen. Het beroep van verzoeker wordt ongegrond verklaard. De beslissing om de vergunning qua aantal dieren te beperken tot 97 mestkalveren wordt als volgt gemotiveerd :

> "(...)
> Overwegende dat de inrichting op basis van Mestbankaangifte 1997, bedrijfssituatie 1996, tot een bedrijf behoort dat als niet-gezinsveeteeltbedrijf genotificeerd is;
> Overwegende dat de vergunningsaanvraag volledig en ontvankelijk werd verklaard op 31 augustus 1998 zodat de bepalingen van artikel 4 van het Vergunningenbesluit (besluit van de Vlaamse regering van 20 december 1995 tot uitvoering van de artikelen 33 en 34 van het meststoffendecreet) van toepassing zijn op deze aanvraag;
> Overwegende dat niet voldaan wordt aan alle criteria van artikel 4, § 1, 2° zodat de aanvraag slechts gedeeltelijk verenigbaar is met het meststoffendecreet aangezien er in het verleden niet voldaan is aan de bepalingen omtrent de mestafzet (artikel 4, § 1, 2°, b) en aangezien de som van de grondgebonden afzet, de afzet via verwerking en de afzet via export (samen 504 kg P205 per

jaar) niet minstens even groot is als de som van de gewenste vergunde mestproductie van het bedrijf waartoe de inrichting behoort (4.425 kg P205 per jaar, overeenkomstig 851 mestkalveren) (artikel 4, § 1, 2°, a));

Overwegende dat de vergunningsaanvraag slechts verenigbaar is met de bepalingen van artikel 4, § 1, d) mits het aantal dieren te beperken tot maximaal 97 mestkalveren;

(...)";

2. <u>De gegrondheid van het beroep</u>.

2.1.1. Overwegende dat verzoeker als eerste middel de schending aanvoert "van artikel 9 § 2 en § 3 van het Mestdecreet en artikel 2 en 3 van het Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering ervan. Onwettigheid van artikel 4, § 1, 2° van het Vergunningenbesluit wegens schending van artikel 34 van het Mestdecreet. Onwettigheid van de beslissing wegens het ontbreken van wettige grondslag"; dat hij doet gelden dat de vergunningsaanvraag dient te voldoen aan artikel 4, § 1, 2°, a) en b) van het vergunningenbesluit, dat dit vereist, enerzijds, dat de som van de grondgebonden afzet, de afzet via verwerking en de afzet via export minstens even groot moet zijn als de som van de gewenste vergunde mestproductie van het bedrijf waartoe de inrichting behoort en, anderzijds, dat de dierlijke mest die op het bedrijf geproduceerd werd tijdens de drie kalenderjaren voorafgaand aan het jaar waarin de vergunningsaanvraag gebeurt, conform de bepalingen van het meststoffendecreet moet afgezet zijn, dat hij, als niet-gezinsveeteeltbedrijf, de mest in het verleden steeds conform de bepalingen van het meststoffendecreet heeft afgezet door middel van grondverbonden afzet, dat de hernieuwing van de milieuvergunning slechts gedeeltelijk werd verleend omdat er naar de toekomst toe onvoldoende mestafzetmogelijkheden bewezen worden; dat hij van oordeel is dat deze beslissing onwettig is op grond van volgend betoog :

"Artikel 9, § 2 en § 3 van het Mestdecreet en de artikelen 2 en 3 van het Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering ervan voorzien in de mogelijkheid voor niet-gezinsveeteeltbedrijven hun mestoverschotten af te zetten middels grondverbonden mestafzet, op voorwaarde dat de bedrijfsmatige mestproductie blijkens de aangifte van het voorgaande aanslagjaar geen 10.000 kg. difosforpentoxide of meer bedraagt.

De bedrijfsmatige mestproductie van het bedrijf van verzoeker bedraagt minder dan 10.000 kg. P205/per jaar, waardoor de mestoverschotten konden afgezet worden middels grondverbonden mestafzet.

Artikel 4, § 1, 2° van het Vergunningenbesluit sluit de mogelijkheid om de toekomstige mestafzet te bewijzen door middel van grondverbonden mestafzet (burenregeling, lange afstandsregeling) echter uit indien de vergunningsaanvraag betrekking heeft op de hernieuwing van een vergunning of op een verandering zonder uitbreiding van de mestproductie van een bestaande veeteeltinrichting horende bij een niet-gezinsveeteeltbedrijf.

Artikel 4, § 1, 2° van het Vergunningenbesluit schendt artikel 9, § 3 van het Mestdecreet en artikel 3 van het uitvoeringsbesluit door bedrijven die niet vol(doen) aan de voorwaarden gesteld in artikel 9, § 3 van het Mestdecreet en artikel 3 van het uitvoeringsbesluit, de mogelijkheid te ontnemen om hun toekomstige mestafzet te bewijzen d.m.v. grondverbonden mestafzet.

Artikel 4, § 1, 2° van het Vergunningenbesluit schendt artikel 9, § 2 van het Mestdecreet en artikel 2 van het uitvoeringsbesluit, door bedrijven die hun mestoverschotten binnen de voorwaarden van artikel 9, § 2 van het Mestdecreet en artikel 2 van het uitvoeringsbesluit mogen afzetten middels grondverbonden afzet, de mogelijkheid te ontzeggen om in het kader van een hernieuwingsaanvraag van de milieuvergunning hun toekomstige mestafzet te bewijzen d.m.v. grondverbonden mestafzet.

3.4. Artikel 4, § 1, 2° is onwettig omdat de Overheid door de grondverbonden mestafzet uit te sluiten als mestafzetmogelijkheid voor niet-gezinsveeteeltbedrijven aan deze bedrijven een beperking oplegt inzake de wijze van afvoer van de in de inrichting en/of het bedrijf geproduceerde dierlijke mest, waardoor de exploitatie van dergelijke landbouwbedrijven buiten iedere proportie wordt gehinderd en uiteindelijk zelfs onmogelijk wordt gemaakt.

Volgens het Meststoffendecreet moeten mestverwerkings- en mestexportovereenkomsten voor minstens 3 jaar voorgelegd worden.

De wetgever maakt het de exploitant echter onmogelijk om zijn mestafzet naar de toekomst volledig aan te tonen gezien de mogelijkheid tot mestverwerking in de kalversector onbestaande, zoniet dan toch zeer beperkt is.

Kalvergier kan momenteel enkel in een beperkte hoeveelheid verwerkt worden in de rioolwaterzuiveringsinstallatie - RWZI - van Antwerpen Noord. Daarnaast bestaan op heden voor deze mestsoort nog steeds geen verwerkingsmogelijkheden.

Het mestverwerkingsproject Milieuverzorging Kempen (MVK) wil in de regio Hoogstraten een installatie bouwen met een capaciteit van 25.000 ton kalvergier. De initiatiefnemer zoekt momenteel echter nog naar een geschikte inplantingsplaats en de installatie kan ten vroegste in 2001 operationeel zijn.

De RWZI van Antwerpen Noord sluit bovendien enkel contracten af voor de mestverwerking voor een termijn van maximum 1 jaar, terwijl de bepalingen van het Vergunningenbesluit een contract vereisen van ten minste 3 jaar. (artikel 8, § 1, 2°)

Ook mestexport blijkt om dezelfde reden de facto niet mogelijk te zijn. Komt daarbij dat de zogenaamde Bezemrichtlijn (118/92) veterinaire eisen stelt aan te exporteren mest.

Het is veterinair alleen toegelaten om onverwerkte pluimveedrijfmest, stapelbare pluimveemest en paardenmest te exporteren.

Andere mestsoorten mogen niet in onverwerkte vorm worden geëxporteerd, dus ook varkens- en rundsveemest mogen niet geëxporteerd worden.

3.5. Het was m.a.w. voorheen (en thans) voor elk niet-gezinsveeteeltbedrijf (nog steeds) quasi onmogelijk om gebruik te maken van de mogelijkheid tot mestverwerking of mestexport als mestafzetmogelijkheid.

De meerderheid van de niet-gezinsveeteeltbedrijven verkeert bovendien slechts in de mogelijkheid een beperkt gedeelte van de in hun inrichting geproduceerde dierlijke mest af te zetten op de tot het bedrijf behorende cultuurgronden.

Niet-gezinsveeteeltbedrijven zijn doorgaans immers niet grondgebonden bedrijven die zelf weinig of geen grond in exploitatie hadden in 1993. (De oppervlakte cultuurgrond beschikbaar voor grondgebonden afzet voor niet-gezinsveeteeltbedrijven wordt beperkt tot de oppervlakte cultuurgrond die aan de Mestbank werd aangegeven voor de bedrijfssituatie 1993 - artikel 2,11°)

Door het invoeren van voormelde beperkingen bij het opbrengen van mest bij de beoordeling van de hernieuwingsaanvraag van de milieuvergunning van

een bestaand niet-gezinsveeteeltbedrijf, wordt de verdere exploitatie van een niet-gezinsveeteeltbedrijf nagenoeg volstrekt onmogelijk gemaakt.

3.6. Vandaar dat artikel 4, § 1, 2° van het Vergunningenbesluit de exploitatie van landbouwbedrijven die niet aan de voorwaarden van de bepalingen in verband met het gezinsveeteeltbedrijf voldoen buiten iedere proportie hindert.

Dit is in strijd met artikel 34 van het Mestdecreet waarin uitdrukkelijk voorgeschreven wordt dat beperkingen met betrekking tot de wijze van afvoer van de in de inrichting en/of op het bedrijf geproduceerde dierlijke mest, de exploitatie van landbouwbedrijven niet buiten iedere proportie mag hinderen.

Artikel 4, § 1, 2° van het Vergunningenbesluit van de Vlaamse regering van 20 december 1995 werd genomen in uitvoering van de artikelen 33 en 34 van het Meststoffendecreet.

Bijgevolg dient artikel 4, § 1, 2° van het Vergunningenbesluit te voldoen aan de vereiste dat het de exploitatie van landbouwbedrijven niet buiten iedere redelijke proportie hindert.

Dit is evenwel niet het geval, waardoor artikel 4, § 1, 2° van het Vergunningenbesluit als onwettig moet worden beschouwd en de gedeeltelijke weigeringsbeslissing die op voormelde onwettige bepaling gesteund is eveneens onwettig is";

2.1.2. Overwegende dat de verwerende partij in de memorie van antwoord betoogt dat artikel 9, § 3, van het meststoffendecreet van 23 januari 1991 uitdrukkelijk voorziet dat de verplichting om dierlijke mest geheel of gedeeltelijk te exporteren of te verwerken, en dus niet te verwijderen via grondverbonden afzet, door de Vlaamse regering kan opgelegd worden aan producenten van wie het bedrijf niet genotificeerd is als gezinsveeteeltbedrijf, dat de verwijzing naar bedrijfsmatige mestproductie van 10.000 kg of meer difosforpentoxide niet relevant is, vermits deze bepaling in artikel 9, § 3, van het meststoffendecreet enkel betrekking heeft op § 3, 2° en niet op het bepaalde in § 3, 1°, dat een gelijkaardige bepaling als in artikel 9, § 3, 1° terug te vinden is sub 1° van artikel 9, § 2, van het meststoffendecreet, dat ook hier de mogelijkheid voorzien wordt om de bewuste bepaling zonder meer van toepassing te maken op niet-gezinsveeteeltbedrijven, dat men dus niet inziet in welke mate artikel 4, § 1, 2°, van het vergunningenbesluit de aangehaalde artikelen van het meststoffendecreet zou schenden, dat als er een probleem inzake de verwerking van mestoverschotten is, dit in de eerste plaats te wijten is aan de sector zelf, dat niets de sector belet om zelf voor mestverwerkingsinstallaties te zorgen, dat de overheid geen vergunningen kan afleveren met miskenning van de reglementering, dat door te beslissen dat de mestafzet kan geschieden door verwerking, export of afzet op eigen cultuurgronden, de exploitatie van landbouwbedrijven niet buiten iedere redelijke proportie wordt gehinderd;

2.1.3. Overwegende dat in de memorie van wederantwoord verzoeker herhaalt wat reeds in het verzoekschrift werd betoogd;

2.1.4.1. Overwegende dat het middel slaat op volgende overweging in het bestreden besluit :

> "Overwegende dat niet voldaan wordt aan alle criteria van artikel 4, § 1, 2° zodat de aanvraag slechts gedeeltelijk verenigbaar is met het meststoffendecreet aangezien er in het verleden niet voldaan is aan de bepalingen omtrent de mestafzet (artikel 4, § 1, 2°, b)) en aangezien de som van de grondgebonden afzet, de afzet via verwerking en de afzet via export (samen 504 kg P205 per jaar) niet minstens even groot is als de som van de gewenste vergunde mestproductie van het bedrijf waartoe de inrichting behoort (4.425 kg P205 per jaar, overeenkomstig 851 mestkalveren) (artikel 4, § 1, 2°, a))";

dat daaruit blijkt dat er twee weigeringsmotieven zijn, te weten :

1. in het verleden is niet voldaan aan de bepalingen omtrent de mestafzet, waardoor de aanvraag strijdig is met artikel 4, § 1, 2°, b), van het besluit van de Vlaamse regering van 20 december 1995 tot uitvoering van de artikelen 33 en 34 van het decreet van 23 januari 1991 in zake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen (vergunningenbesluit). Deze bepaling luidde op het ogenblik van de bestreden beslissing als volgt :

   > "de dierlijke mest die op het bedrijf geproduceerd werd tijdens de drie kalenderjaren voorafgaand aan het jaar waarin de vergunningsaanvraag gebeurt, moet conform de bepalingen van hoofdstuk III van het decreet afgezet zijn; als dit niet het geval is wordt door de bevoegde vergunningverlenende overheid de vergunning ambtshalve beperkt tot het aantal standplaatsen, dat overeenkomt met het gemiddeld aantal dieren waarvoor de laatste drie kalenderjaren voorafgaand aan de vergunningsaanvraag de mestafzet jaarlijks bewezen werd conform de bepalingen van het decreet, rekening houdend met een normale verhouding standplaatsen/gemiddelde veebezetting (op jaarbasis)";

2. de som van de grondgebonden afzet, de afzet via verwerking en de afzet via export (samen 504 kg P205 per jaar) is niet minstens even groot als de som van de gewenste vergunde mestproductie van het bedrijf waartoe de inrichting behoort (4.425 kg P205 per jaar, overeenkomstig 851 mestkalveren), zodat de aanvraag strijdig is met artikel 4, § 1, 2°, a), van het vergunningenbesluit, waarvan de tekst op het ogenblik van de bestreden beslissing als volgt luidde :

   > "de som van de grondgebonden afzet, de afzet via verwerking en de afzet via export, moet minstens even groot zijn als de som van de vergunde producties van alle inrichtingen van het bedrijf samen";

dat, wat betreft de mestafzet in het verleden, in het advies van de Mestbank wordt gesteld dat door verzoeker in het verleden bewezen werd over een totale mestafzetmogelijkheid van 2.520 kg P205 te beschikken, hetgeen overeenkomt met 485 mestkalveren, dat rekening houdend met een normale verhouding standplaatsen/leegstand dit overeenkomt met 606 mestkalveren en dat de aanvraag tot hernieuwing enkel mits beperking tot deze dierenaantallen verenigbaar is met artikel 4, § 1, 2°, b), van het vergunningenbesluit; dat aldus het motief gebaseerd op de mestafzet in het verleden op zich niet kan volstaan om het vergunde aantal dieren te beperken tot maximaal 97 mestkalveren, zoals in casu is gebeurd; dat derhalve het motief voor een zodanige beperking uitsluitend moet worden gevonden in de onvoldoende mestafzetmogelijkheden naar de toekomst toe;

2.1.4.2. Overwegende dat volgens artikel 4, § 1, 2°, a), van het vergunningenbesluit voor niet gezinsveeteeltbedrijven enkel de grondgebonden afzet en de afzet via verwerking en export, en dus niet de grondverbonden afzet, in aanmerking kan genomen worden, en dat die even groot dient te zijn als de som van de vergunde mestproducties van alle inrichtingen van het bedrijf samen; dat verzoeker niet betwist dat zijn aanvraag niet aan artikel 4, § 1, 2°, a) voldoet; dat hij wel stelt dat die bepaling buiten toepassing moet worden gelaten omdat ze om diverse redenen onwettig zou zijn;

2.1.4.2.1. Overwegende dat een eerste reden van onwettigheid volgens verzoeker is dat artikel 4, § 1, 2°, van het vergunningenbesluit -en dus ook onderdeel a) ervan- indruist tegen artikel 9, § 2 en § 3 van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen; dat deze decreetsbepalingen op het ogenblik van de bestreden beslissing luidden als volgt :

> "§ 2. De Vlaamse Regering kan de afzet van mestoverschotten voor producenten, waarvan één of meer entiteiten gelegen is in een gemeente met een gemeentelijke productiedruk hoger dan 100 kg difosforpentoxide, of voor invoerders, beperken tot bepaalde gemeenten of arrondissementen zonder mestoverschotten. Deze beperking kan opgelegd worden aan :
> 1° producenten, van wie het bedrijf niet genotificeerd is als gezinsveeteeltbedrijf;
> 2° invoerders van mestoverschotten door invoer;
> 3° producenten met een mestoverschot of een productie boven een bepaalde grenswaarde.
> De Vlaamse Regering kan producenten, waarvan geen enkele entiteit gelegen is in een gemeente met een gemeentelijke productiedruk hoger dan 100 kg difosforpentoxide, verbieden hun mestoverschotten af te zetten in deze gemeenten. Deze beperking kan opgelegd worden aan :

1° producenten, van wie het bedrijf niet genotificeerd is als gezinsveeteelt-bedrijf;

2° producenten met een mestoverschot of een productie boven een bepaalde grenswaarde.

§ 3. De Vlaamse Regering kan aan producenten van dierlijke mest de verplichting opleggen hun dierlijke mest geheel of gedeeltelijk te verwerken of te exporteren en stelt hiertoe nadere regels vast. Deze verplichting kan worden opgelegd aan :

1° producenten, van wie het bedrijf niet genotificeerd is als gezinsveeteelt-bedrijf;

2° producenten met een bedrijfsmatig mestoverschot of een productie groter dan een grenswaarde die bepaald wordt op basis van het mestoverschot op Vlaams niveau.

Vanaf januari 1999 zijn de volgende producenten verplicht om de totaliteit van hun bedrijfsmatige mestoverschotten te verwerken of te exporteren : producenten wier bedrijfsmatige mestproductie GPp, blijkens de aangifte van het voorafgaande aanslagjaar 10.000 kg difosforpentoxide of meer bedroeg.

Vanaf 1 januari 2003, zijn volgende producenten verplicht om de totaliteit van hun bedrijfsmatige mestoverschotten te verwerken of te exporteren : producenten wier bedrijfsmatige mestproductie MPp, blijkens de aangifte van het voorafgaande aanslagjaar 10.000 kg difosforpentoxide of meer bedroeg";

dat aldus artikel 9, § 2, handelt over beperkingen die kunnen worden opgelegd inzake de afzet van mestoverschotten, en dat artikel 9, § 3, voor de Vlaamse regering de mogelijkheid opent om aan producenten de verplichting op te leggen hun dierlijke mestoverschotten geheel of gedeeltelijk te verwerken of te exporteren; dat niet valt in te zien hoe artikel 4, § 1, 2°, a), van het vergunningenbesluit, dat er precies mede toe strekt de mestafzetmogelijkheden te beperken door onder meer te opteren voor mestverwerking en mestexport, in strijd kan zijn met artikel 9, §§ 2 en 3;

2.1.4.2.2. Overwegende dat verzoeker ook niet op goede gronden kan stellen dat artikel 4, § 1, 2°, a), van het vergunningenbesluit indruist tegen de -in de normenhiërarchie overigens op gelijke voet staande en van dezelfde datum daterende- artikelen 2 en 3 van het besluit van de Vlaamse regering tot uitvoering van artikel 9, § 2 en § 3, van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen; dat ook die bepalingen beperkingen meebrengen op de mogelijkheden tot het afzetten van mestoverschotten; dat artikel 2 er in wezen toe strekt dat bepaalde producenten hun mestoverschotten nog slechts mogen afzetten in bepaalde gemeenten met een productiedruk die lager ligt dan een bepaalde grens (uitgedrukt in kg P205 per ha), maar dat voor de mestkalversector evenwel een uitzondering wordt gemaakt; dat dit echter niet betekent dat het voor de Vlaamse regering uitgesloten zou zijn om in het kader van het vergunningenbesluit grondverbonden afzet uit te sluiten; dat artikel 3 oplegt dat bepaalde producenten de totaliteit van hun mestoverschotten moeten verwerken of

exporteren; dat in geen van die bepalingen wordt gesteld en eruit ook niet kan worden afgeleid dat de producent steeds over de mogelijkheid moet kunnen beschikken om zijn mest af te zetten via grondverbonden afzet;

2.1.4.2.3. Overwegende dat het betoog van verzoeker dat de exploitatie van landbouwbedrijven buiten iedere proportie wordt gehinderd en zelfs onmogelijk gemaakt omdat mestverwerking en mestexport de facto onmogelijk zouden zijn, niet opgaat om volgende reden :

Artikel 34, § 1, 2° van het meststoffendecreet, zoals het gold op het ogenblik van de bestreden beslissing bepaalt wat volgt :

> "De Vlaamse regering kan, op voorstel van de stuurgroep, en in zoverre de exploitatie van landbouwbedrijven hierdoor niet buiten iedere redelijke proportie wordt gehinderd, aan inrichtingen en/of bedrijven, niet behorende tot de gezinsveeteeltbedrijven, beperkingen opleggen met betrekking tot :
> (...)
> 2° de wijze van afvoer van de in de inrichting en/of het bedrijf geproduceerde dierlijke mest".

In casu wordt aan niet-gezinsveeteeltbedrijven de mogelijkheid tot grondverbonden mestafzet ontzegd; de mogelijkheid tot grondgebonden mestafzet, export en verwerking blijft behouden. Zulks lijkt na een marginale toetsing waartoe de Raad van State slechts kan overgaan niet kennelijk onredelijk.

Het gegeven dat er de facto nog weinig werk gemaakt is van mestverwerkingsmogelijkheden dient - zoals de verwerende partij terecht betoogt- in de eerste plaats aan een gebrek aan initiatief van de sector zelf te worden toegeschreven.

Er kan aan de vergunningverlenende overheid geen schending van het redelijkheids- of het zorgvuldigheidsbeginsel worden verweten, nu zij als orgaan van het actief bestuur de geldende regelgeving heeft toegepast. Het feit dat een bepaald bedrijf, of zelfs een bepaalde sector, niet aan een voor de bescherming van het leefmilieu noodzakelijk geachte regeling kan voldoen, volstaat niet om te besluiten tot de onredelijkheid van die regeling. De privé-belangen van dat bedrijf of die sector moeten in een dergelijk geval immers wijken voor het algemeen belang.

In de EU-landen kunnen er inderdaad regels gelden die mestexport bemoeilijken of zelfs uitsluiten, doch er is ook export buiten de EU denkbaar.

Mede in acht genomen de omvang van het mestprobleem is artikel 4, § 1, 2°, a), van het vergunningenbesluit niet kennelijk onredelijk;

2.1.4.2. Overwegende dat het eerste middel zoals aangevoerd in het verzoekschrift niet gegrond is;

2.1.4.4.1. Overwegende dat verzoeker in zijn laatste memorie onder de hoofding "eerste middel" nog diverse argumenten in vijf "onderdelen" toevoegt die als volgt kunnen worden samengevat :

1) Het is niet nodig om de mestafzet naar de toekomst toe te kunnen bewijzen nu ten tijde van het bestreden besluit het begrip gezinsveeteeltbedrijf zou zijn vervangen door het begrip "bedrijven met familiale dimensie", dit bij artikel 10, 5°, van het decreet van 11 mei 1999 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 20 augustus 1999.
2) Artikel 9, § 2 en § 3 van het meststoffendecreet stipuleert dat de Vlaamse regering beperkingen kan - en niet moet - opleggen inzake de afzet van mest. Nu zij het deed op een wijze die kennelijk onredelijk is, is er in casu sprake van "machtsafwending". Aangezien er te weinig mestverwerkingsmogelijkheden zijn waarvoor de overheid het initiatief moest nemen ontstaat er een ongeoorloofde discriminatie tussen gezinsveeteeltbedrijven en niet-gezinsveeteeltbedijven. De bestreden beslissing komt neer op een onwettige sanctie nu verzoekers bedrijf daardoor onleefbaar wordt terwijl het leefmilieu niet overmatig wordt belast.
3) Er is machtsoverschrijding "door het verenigen in één hand van de wetgevende en de uitvoerende macht". Deze grief omvat een reeks kritieken op de Mestbank en verzoeker verwijt de minister dat zij nalaat de slechte werking van de Mestbank vast te stellen.
4) Er is in casu ook machtsoverschrijding door schending van het non-discriminatiebeginsel. Artikel 9, § 2 en § 3 van het meststoffendecreet en "de artikelen 2 en 3 van het Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering ervan" voorzien in de mogelijkheid voor niet-gezinsveeteeltbedrijven om hun mestoverschotten af te zetten middels grondverbonden mestafzet, op voorwaarde dat de bedrijfsmatige mestproductie blijkens de aangifte van het voorgaande aanslagjaar geen 10.000 kg P205 of meer bedraagt. De bedrijfsmatige mestproductie van verzoeker bedraagt minder zodat grondverbonden afzet mogelijk was. De opgelegde beperkingen inzake mestafzet maken het voortbestaan van een niet-gezinsveeteeltbedrijf quasi onmogelijk en alzo ontstaat er op het vlak van de mestafzetmogelijkheden een ongeoorloofde discriminatie t.o.v. gezinsveeteeltbedrijven, temeer daar er door de nalatigheid van de overheid nog geen mestverwerkingsmogelijkheden bestaan.

5) Door de bestreden beslissing wordt artikel 23 van de Grondwet geschonden daar krachtens deze bepaling iedere Belg het recht heeft op een menswaardig bestaan en de vrijheid van beroepsuitoefening. Verzoeker die steeds conform de wetgeving handelde wordt thans gebroodroofd;

2.1.4.4.2. Overwegende dat de hiervoren weergegeven argumenten neerkomen op nieuwe middelen die reeds in het verzoekschrift hadden kunnen worden aangevoerd; dat het ook niet gaat om middelen van openbare orde; dat dienvolgens deze middelen als onontvankelijk moeten worden verworpen;

2.2.1. Overwegende dat verzoeker als tweede middel de schending aanvoert van het redelijkheidsbeginsel, van de rechtszekerheid en van het beginsel van behoorlijk bestuur; dat hij betoogt dat artikel 4, § 1, 2°, van het vergunningenbesluit kennelijk onredelijk is doordat het bekomen van de hernieuwing van de milieuvergunning voor een bestaand niet-gezinsveeteeltbedrijf afhankelijk wordt gesteld van de voorwaarde dat de mestoverschotten kunnen verwerkt of geëxporteerd worden, dat het onredelijk is dat een landbouwbedrijf met 851 mestkalverstandplaatsen dat reeds meer dan twintg jaar wordt uitgebaat, gereduceerd wordt tot 97 standplaatsen wanneer vaststaat dat er een structurele onmogelijkheid bestaat om kalvermest te exporteren of te verwerken, dat "het decreet de exploitant van een niet-gezinsveeteeltbedrijf niet toe(laat) te voorspellen wat de gevolgen zullen zijn van een aanvraag tot vernieuwing", dat het zodoende een ernstige schending vormt van het rechtszekerheidsbeginsel en bijgevolg ook de bedrijfszekerheid in het gedrang brengt, dat het gedeeltelijk weigeren van een milieuvergunning op grond van een wettelijke bepaling waaraan de exploitant om redenen die niet van zijn wil afhangen niet kan voldoen en waarbij de overheid niet in een gepaste oplossing voorziet, in strijd is met de "goede-trouw regel";

2.2.2. Overwegende dat de verwerende partij in de memorie van antwoord stelt dat het niet kennelijk onredelijk is om, binnen de decretale grenzen, maatregelen uit te vaardigen strekkende tot het beperken van de mestproductie en tot het beheersen van de verwerking en de export, dit met het oog op het verzoenen van enerzijds de economische belangen van de sector, en anderzijds milieu- en gezondheidsvereisten, dat de situatie waarmee verzoeker geconfronteerd wordt te maken heeft met externe factoren, dat de rechtszekerheid niet in het gedrang komt als de overheid een gekende reglementering correct toepast;

2.2.3. Overwegende dat in de memorie van wederantwoord verzoeker herhaalt wat reeds in het verzoekschrift werd betoogd;

2.3.4.1. Overwegende, wat de schending van het redelijkheidsbeginsel betreft, kan worden verwezen naar de bespreking van het eerste middel;

2.3.4.2. Overwegende, wat betreft de aangevoerde schending van het rechtszekerheidsbeginsel, dat verzoekers middel niet duidelijk is en eerder voorkomt als een vage kritiek op het meststoffendecreet zelf, die niet door de Raad van State kan worden getoetst;

2.3.4.3. Overwegende wat de schending van de "goede trouw-regel" betreft, eveneens kan worden volstaan met een verwijzing naar de bespreking van het eerste middel, alwaar werd gesteld dat de overheid er niet toe gehouden is om zelf in mestverwerkingsmogelijkheden te voorzien; dat de aanvrager van een milieuvergunning er niet zonder meer op kan vertrouwen dat die aanvraag ook zal worden ingewilligd, vermits -gelet op de appreciatiebevoegdheid van de overheid- niemand een subjectief recht heeft op een vergunning;

2.3.4.4. Overwegende dat ook het tweede middel zoals aangevoerd in het verzoekschrift niet gegrond is;

2.3.4.5.1. Overwegende dat de laatste memorie benevens een herhaling van de in het verzoekschrift aangebrachte argumentatie nog volgende argumenten bevat :

1) een "eerste" en een "tweede onderdeel" bevatten een combinatie van de sub 2.1.4.4.1, punten 1, 2, 3, weergegeven argumenten.
2) "derde onderdeel : schending van het beginsel van behoorlijk bestuur". Verzoeker werd niet gewezen op de mogelijkheid om het statuut van gezinsveeteeltbedrijf aan te vragen. De beroepsprocedure "lijkt op een nep-beroepsprocedure" nu de minister "gewoon klakkeloos de stelling van de Mestbank overneemt", zich baserend op de gegevens die voorhanden zijn bij de Mestbank en/of de Vlaamse Landmaatschappij;

2.3.4.5.2. Overwegende dat het hier weerom nieuwe middelen betreft, die om dezelfde redenen als sub 2.1.4.6.2. onontvankelijk zijn,

B E S L U I T :

<u>Artikel 1</u>.

Het beroep wordt verworpen.

<u>Artikel 2</u>.

De kosten van het beroep, bepaald op 173,53 euro, komen ten laste van verzoeker.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op achttien maart tweeduizend en vier, door de VIIe kamer, die was samengesteld uit :

Mevr.	M.-R. BRACKE,	kamervoorzitter,
de HH.	R. STEVENS,	staatsraad,
	E. BREWAEYS,	staatsraad,
Mevr.	A. WIJNANTS,	griffier

De griffier, **De voorzitter,**

A. WIJNANTS. **M.-R. BRACKE.**